

V Ostravě žijí nejlepší lidé, tvrdí barytonista Tolaš

Ostravu vytváří nádherný kontrast: dřina, ocel a za ní příroda, která tolik trpěla. To říká v seriálu MF DNES Ostravské stopy barytonista Jakub Tolaš

Martin Jiroušek
redaktor MF DNES

Můžete se z ní dostat tramvají do Jeseníků. To dokážete jedině v Ostravě. Tak charakterizuje své rodné město ostravský patriot, operní pěvec Jakub Tolaš.

V Ostravě jej mohli diváci nedávno vidět excelovat v opeře Filoktétés, která se stala událostí letošní sezony Národního divadla moravskoslezského. Tolaš se při ní sice nejprve pořádně zapotil, ale pak své rodné město s tímto neobvyklým kusem reprezentoval na Pražském jaru.

A Tolašovo nadšení pro Ostravu je tak velké, že ji považuje za jedno z nejlepších míst, na které nedá dopustit. „Vyrostl jsem v ostravském divadle, zpíval v něm tatínek,“ vysvětluje svůj vztah k městu a umění Jakub Tolaš.

V Národním divadle moravskoslezském působil do roku 1997. A angažování pro světovou premiéru opery Jana Klusáka Filoktétés znamenalo opětovný návrat na jeviště Divadla Antonína Dvořáka, ovšem zdaleka ne jednoduchý.

„Znamenalo to naučit se v krátké době 140 stran moderní muziky. Učím se náslechem, ale tady mi to nešlo do hlavy,“ líčil Tolaš. „Postupy byly skoro jako naschvál proti sobě. Ovšem pak jsem to překonal a stále více si mě moderní hudba získávala.“

A jak vnímá svou novou roli? „Filoktétés je neuvěřitelná role, nejen pěvecky, ale i po herecké stránce. Křičí se v ní bolestí v neuvěřitelných výškách,“ uvedl před svým vystoupením v Praze.

Jeho účinkování v nové opeře se stalo příležitostí objevit méně známé stránky samotné Ostravy. Jako vášnivý mykolog oceňuje blízkost Beskyd, kam pravidelně vyráží za úlovky, prochozené má i bezpro-

Filoktétés je neuvěřitelná role, nejen pěvecky, ale i po herecké stránce.

střední okolí města a říká, že se místní tramvají lehce dostane až do Jeseníků.

„Ostravskou tramvají se v pohodě můžete dostat do území Nízkého Jeseníku, to je také nádhera,“ říká operní zpěvák. „Kamarád geolog mi vysvětlil, že je to skutečně možné. V místě vřesinské točny vidíte

Jako Filoktétés Ostravský barytonista Jakub Tolaš ztvárnil hlavní roli v opeře Filoktétés, která reprezentovala Národní divadlo moravskoslezské na Pražském jaru. Foto: Alexandr Satinský, MAFRA

kopec po levé straně - to je poslední výběžek Nízkého Jeseníku. Stejně tak Kyjovice, ty jsou víceméně dozvuk Nízkého Jeseníku,“ vysvětloval Jakub Tolaš. K houbaření ho přivedl otec, který jej také naučil zpěvu.

Dá se podle barytonisty, který se nezalekne ani velmi obtížné moderní opery, nějak Ostrava definovat po hudební stránce?

„Hudební vyjádření Ostravy? Napadne mě Sinfonietta Leoše Janáčka, napsal ji sice na Brno, ale zachytil v ní Ostravu. Už jsem to chtěl napsat Českým drahám, ale nevládnou internetem - a ani jej nechci,“ říká bez dlouhého rozmýšlení.

Protože často cestuje po celé republice, má tuto zkušenost odposlouchánu i z dopravních prostředků. „Když jedu pendolinem do Prahy, tak zní ve vlaku Smetanova Vltava, a když jedu do Ostravy, pouštějí „nějakého“ Haydna. Jak je to možné? Měl by tam být Janáček. Patří ke zdejšímu kraji, Brňáci si jej přivlastňují jen proto, že u nich učil,“ povídal Tolaš a pokračoval: „U Janáčkovy lavičky na Hukvaldech je vytesáno přibližně toto: Jestli jsem co ve světě kdy znamenal, tak je to

jen díky krásám mého rodného kraje.‘ A to je nádherné,“ podotkl Tolaš.

Každý má rád své rodné město, ale Ostrava je v Tolašově případě - aspoň jak on říká - tak specifická.

„Třeba už jen tím, když jedete po Frýdlantských mostech a díváte se

Srovnatelným krajem jsou jižní Čechy. Díky Šumavě to byl také kraj tvrdší.

na Vítkovice, dnes už skanzen, tak za ním při dobré viditelnosti můžete spatřit Beskydy. Dohromady vytvářejí nádherný kontrast: ta dřina, ocel a za ní příroda, která tolik trpěla. Ostravsko je krajem neuvěřitelných kontrastů.“

Ostrava je podle Tolaše úžasná také tím, že v ní žijí nejlepší lidé

z celé republiky. „Jediným srovnatelným krajem jsou jižní Čechy. Jsou sice postiženy čečáckismem, ale díky Šumavě to byl také kraj tvrdší, lidé se v něm museli semknout,“ míní Jakub Tolaš. Rozhodně je proti tomu, že by Ostrava byla na třetím místě za Brnem. „Je to jinak. Brňáci mají komplex z Prahy, jsou našťvaní, že jsou druzí, ale tady se vždycky tvrdě makalo.“

Jistou rivalitu mezi kraji zaznamenal Tolaš v okamžiku, když jej z Prahy vezl kolega autem a dostali se k jeho ostravskému původu. „Kolega tehdy říká: Ty jsi z Ostravy, že jo? Vy tam máte ty krátké zobáky, že? A víš ty proč? Bo není čas, že? Kdepak, to je jenom vtip. Je to dáno historickým vývojem,“ vysvětloval tehdy barytonista svému pražskému kolegovi.

Vše je podle něj podmíněno tím, že zdejší území patřilo přes dvě stě let k polské koruně, pak se zase stalo součástí Rakousko-Uherska. „Když se začaly v Ostravě stavět továrny, přicházeli sem dělníci z Polska, takže v této oblasti převzala čeština polský akcent. Proto jsem také kolegovi z Prahy odpověděl, že když si pustí polskou televizi, tak

Fakta Jakub Tolaš

Barytonista Jakub Tolaš se narodil 24. srpna 1971 v Ostravě. Studoval u svého otce Miloslava Tolaše. Jeho bratr Dalibor je v angažmá v Divadle J. K. Tyla v Plzni.

V letech 1990 až 1991 byl v angažmá v Ústí nad Labem, pak v Ostravě. V roce 1997 přešel do Opavy, poté do Brna. Momentálně je na volné noze a hodně pracuje s olomouckým divadlem. Mezi jeho hlavní role patří například Marbuel z Čerta a Káči, Albín v Jakobínovi, Harašta v Příhodách lišky Bystroušky, Podkolesin v Ženitbě, Figaro v Lazebníkovi sevillském, Papageno v Kouzelné flétně nebo Kašpar v Čarostřelci. Díky ostravské scéně a účinkování v nedávné světové premiéře Filoktétés zazářil Jakub Tolaš na Pražském jaru.

uslyší, že z polštiny může plyněně přejít do ostravštiny. A dobíral jsem si jej, proč v té Praze takhle zpívají,“ smál se Jakub Tolaš. Jazykové záležitosti, zvláště imitace, jsou totiž jeho dalším koníčkem.